

[Energiministeren]

gøres af afgørende samfundsmæssige fordele. Pengene må jo tages et sted fra, og derfor må andre aktiviteter af betydeligt omfang nedlægges. Hvor pinefuld denne proces vil være, har vi netop set med de besparelser, som folketinget nylig har måttet gennemføre.

Forslagsstillerne har nok selv haft problemer med de høje anlægsudgifter; de har i alt fald regnet sig frem til væsentligt lavere samfundsmæssige udgifter ved at fratække sparet arbejdsløshedsunderstøttelse og øgede skatter. Det er imidlertid en noget speciel opgørelsesform af de samfundsmæssige udgifter. Det, man bør se på, er, hvad samfundet ellers kunne have fået af goder for de samme penge, og så når man igen frem til samfundsmæssige udgifter i nærheden af de 7 mia kr. om året.

De økonomiske konsekvenser for brugerne er meget lemfældigt behandlet i forslaget. Det siges således, at en betydelig udbygning med vindmøller kan ske, uden at elprisen øges, men da elprisen ifølge lov om elforsyning er omkostningsbestemt, må vel de forudselige omkostninger: prisen for elektricitet, stige. Tilsvarende må varmeregningerne stige. Det kan ske ved en udligningsordning som foreslået, hvor brugerne af konventionelle opvarmningsanlæg skal betale en del af merudgifterne ved dyrere vedvarende energianlæg, eller det kan ske ved, at den enkelte bruger betaler egne merudgifter, eksempelvis lejer – som angivet i forslaget – over den omkostningsbestemte leje. I alle tilfælde er der tale om reelt øgede udgifter til energi og dermed om et reallønsfald.

Jeg er af den opfattelse, at VS' forslag har nogle styringsmæssige konsekvenser, der vil føre til en urimelig øget statslig styring af energiområdet. VS foreslår eksempelvis, at der stilles krav om mindstemål af vedvarende energikilder i de lokale energiplaner. Jeg mener, at dette generelt vil forrykke forholdet mellem stat og kommuner i varmeplanlægningen, idet den decentrale indflydelse på de kommunale varmeplaner vil blive formindsket. Hensigten med den igangsatte generelle varmeplanlægning er netop at aftrappe den centrale indflydelse på udformningen af varmeplanerne i takt med, at planlægningen af de større kollektive varmforsyningsanlæg på landsdels- eller regionalt plan bliver realiseret. Herefter må kommunerne ud

fra deres egne ressourcer og vurderinger tilrettelægge en fornuftig varmforsyning.

VS foreslår endvidere, at producenter af halm og gylle samt spildvarme skal pålægges en afleveringspligt, for at disse energikilder kan udnyttes i kollektive varmforsyningsanlæg. På besparelsesområdet foreslås det, at radikal efterisolering kan ske ved fastsættelse af maksimumsgrænser for energiforbrug pr. rumenhed; det vil sige, at VS foreslår indført rationering af varmforsyningen i eksisterende bygninger.

Disse forslag kræver alle en stærk central styring og må betragtes som en uheldig og lidet dansk måde at gennemføre besparelser og øget udnyttelse af vedvarende energikilder på. I stedet for tvang er der behov for samarbejde mellem de planlæggende myndigheder, energileverandører og energiforbrugere på en sådan måde, at alle kan se deres fordel i at medvirke til gennemførelse af en samfundsøkonomisk forsvarlig energiplanlægning.

VS fremfører, at de nuværende styringsmidler: varmeplanlægningen og tilskudsordninger, er utilstrækkelige og i en del tilfælde forfejlede. Jeg er uenig i denne påstand. Jeg er af den opfattelse, at der foregår et fornuftigt samspil mellem varmeplanlægningen, energiforskningen og tilskudsordningerne, som vil sikre en udnyttelse af de vedvarende energikilder, som er teknisk, økonomisk og organisatorisk forsvarlig.

Pilotprojekterne i Nordjyllands amt, Storstrøms amt og Vester Nebel er netop eksempler på et sådant samspil. Projekterne forsøger samtidig at inddrage offentligheden aktivt i udformningen af disse kombinerede anlæg, således at forståelsen for udnyttelsen af vedvarende energikilder i varmeplanlægningen bliver større.

Endvidere bør denne udvikling ikke presses for hurtigt igennem, da det er nødvendigt dels at indhøste driftserfaringer med fælles kombinerede anlæg, dels teknologisk at videreudvikle anlæggene og dels at forbedre anlæggenes økonomi. Ved en forhastet udbygning med ikke gennemprøvede anlæg kan man let gøre den vedvarende energi en bjørnetjeneste.

Konsekvensberegningerne i forslaget indeholder en række fejl, ligesom nogle af vurderingerne er meget optimistiske. Jeg skal ikke foretage en detaljeret gennemgang her, men kun fremhæve nogle enkelte punkter.